

WOJEWODA OPOLSKI

Opole, 13 maja 2024 r.

PS.I.431.2.2024.AS

**Pan
Leonard Pietruszka
Wójt Gminy Komprachcice
ul. Ks. B. Bilińskiego 2
46-070 Komprachcice**

Wystąpienie pokontrolne

W dniach 29 lutego i 1 marca 2024 r. w Gminie Komprachcice przeprowadzona została kontrola kompleksowa w zakresie realizacji zadań gminy wynikających z ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej¹ oraz wybranych aktów wykonawczych. Szczegółowe wyniki kontroli zostały przedstawione w protokole kontroli z dnia 15 kwietnia 2024 r.

Realizację zadań Gminy Komprachcice w kontrolowanym zakresie ocenia się **pozytywnie z nieprawidłowościami.**

I. W wyniku kontroli pozytywnie oceniono realizację zadań w przedmiocie:

1. Opracowania i realizowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komprachcice na lata 2023-2025, który jest załącznikiem do Uchwały nr LXXiV.390.2023 Rady Gminy Komprachcice z dnia 31 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komprachcice na lata 2023-2025.

¹ (Dz. U. z 2024 r., poz. 424) w dalszej części wystąpienia pokontrolnego nazwana: ustawą o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Utworzenia i funkcjonowania gminnego zespołu interdyscyplinarnego w zakresie:
 - 1) określenia trybu i sposobu powoływania oraz odwoływania członków zespołu interdyscyplinarnego w drodze uchwały z dnia 29 czerwca 2023 r. NR LXX.371.2023 przez Radę Gminy Komprachcice, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 15 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 2) powołania przez Wójta Gminy Komprachcice zarządzeniem z dnia 6 września 2023 r. nr 595.2023 członków Zespołu Interdyscyplinarnego w Gminie Komprachcice², tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 3) zawarcia przez Wójta Gminy Komprachcice porozumień z instytucjami, których przedstawiciele zostali powołani do Zespołu Interdyscyplinarnego, tj. realizację zadania określonego w art. 9a ust. 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 4) złożenia przez wszystkich członków Zespołu Interdyscyplinarnego oraz osoby powoływane do grup diagnostyczno-pomocowych oświadczeń dotyczących zachowania poufności wszelkich informacji i danych, które uzyskają przy realizacji zadań, tj. realizacji zadania określonego w art. 9b ust. 2 i 8 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 5) wydania wszystkim członkom Zespołu Interdyscyplinarnego pisemnych upoważnień dopuszczających do przetwarzania danych osobowych, osób objętych procedurą „Niebieskie Karty” oraz przyjęciu pisemnych zobowiązań od tych osób do zachowania ich tajemnicy, tj. realizacji zadania określonego w art. 9c ust. 7 pkt 1 i 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 6) zwołania i zorganizowania pierwszego posiedzenia nowo powołanego Zespołu Interdyscyplinarnego przez Wójta Gminy Komprachcice, tj. zadania określonego w art. 9a ust. 7a ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 7) przestrzegania terminu organizacji posiedzeń Zespołu Interdyscyplinarnego, który wynika z 9a ust. 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.
3. Prowadzenia poradnictwa i interwencji w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej, w tym w szczególności poprzez działania edukacyjne służące wzmocnieniu opiekuńczych i wychowawczych kompetencji rodziców w rodzinach zagrożonych przemocą domową w zakresie:
 - 1) powoływania w każdym przypadku po wpłynięciu do Zespołu Interdyscyplinarnego formularza „Niebieska Karta – A” grupy diagnostyczno-

² Nazwany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: Zespołem Interdyscyplinarnym.

pomocowej do pracy z rodziną objętą procedurą „Niebieskie Karty” w celu rozwiązywania problemów związanych z występowaniem przemocy domowej w tej rodzinie, tj. zadania określonego w § 5 ust. 2 i 3 Regulaminu działania Zespołu Interdyscyplinarnego;

- 2) udzielania przez pracowników socjalnych Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej w Komprachcicach³ oraz członków grup diagnostyczno-pomocowych, w ramach realizowanych obowiązków służbowych i zawodowych, osobom potrzebującym poradnictwa w zależności od występujących potrzeb, bądź pośredniczą w nawiązaniu kontaktu z instytucjami udzielającymi określonej formy pomocy;
 - 3) informowania każdorazowo osób i rodzin, w których prowadzona jest procedura „Niebieskie Karty” o możliwości bezpłatnego skorzystania z porady prawnej, pomocy psychologicznej i pomocy materialnej.
4. Zapewnienia – w przypadku konieczności – osobom dotkniętym przemocą domową bezpiecznego schronienia w Specjalistycznym Ośrodku Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej w Opolu lub w Kędzierzynie-Koźlu. W przypadku braku miejsc w tych ośrodkach zapewnia się czasowe miejsce dla tych osób w Gminnym Centrum Zarządzania Kryzysowego w Komprachcicach.
5. Uczestniczenia członków nowego Zespołu Interdyscyplinarnego i grup diagnostyczno-pomocowych w szkoleniu pn.: „Stosowanie w praktyce przepisów znowelizowanej ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej”.

II. Zakres, przyczyny i skutki stwierdzonych nieprawidłowości oraz osoby odpowiedzialne za nieprawidłowości:

W wyniku kontroli stwierdzono:

1. Uchybienia, w zakresie:
 - 1) niewłaściwego dokumentowania przekazania formularza „Niebieska Karta – A” grupie diagnostyczno-pomocowej poprzez nie odnotowywanie daty otrzymania przedmiotowego formularza przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej, a tym samym nie można ustalić, czy termin przekazania tego formularza jest zgodny z § 8 ust. 1 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 r.

³ Nazywany w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: GOPS w Komprachcicach.

w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz wzorów formularzy „Niebieska Karta”⁴;

- 2) niewłaściwego sporządzania wezwania na posiedzenie grupy diagnostyczno-pomocowej, kierowanego do osoby stosującej przemoc domową, poprzez nie zawarcie w nich właściwej podstawy prawnej wezwania, tj. § 11 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 3) niewłaściwego opieczętowywania dokumentów wytworzonych przez pracownika socjalnego (członka grupy diagnostyczno-pomocowej), z realizacji działań w ramach procedury „Niebieskie Karty”, które zostały włączone do spraw prowadzonych w poszczególnych rodzinach, poprzez nanoszenie na nich pieczęci wpływu do GOPS w Komprachcicach, co jest niezgodne z art. 9b i 9c ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

2. Nieprawidłowości, w tym:

- 1) Kluczowe: brak.
- 2) Znaczące, w zakresie:
 - a) nie dokumentowania realizacji zadań i podejmowanych działań przez funkcjonariusza Policji (członka grupy diagnostyczno-pomocowej) lub niewłaściwego realizowania zadań i działań, które wynikają z § 17 pkt 6 i 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz które zostały zlecone przez grupę diagnostyczno-pomocową;
 - b) niewłaściwego wskazywania wnioskodawcy we wnioskach o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych, które zostały sporządzone w ramach prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” w danej rodzinie, a które to wnioski zostały skierowane do różnych instytucji;
 - c) niewłaściwego kierowania pisma do placówki oświatowej, do której uczęszczało dziecko wychowujące się w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty”, tj. nie bezpośrednio do Dyrektora tej placówki lub psychologa, pedagoga albo wychowawcy tego dziecka, tylko na ogólny adres tej placówki, co stanowi naruszenie art. 24 ust. 1 i art. 25 ust. 1 i 2 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchwalenia

⁴ (Dz.U. z 2023 r. poz.1780), nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego: rozporządzeniem w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

dyrektyw 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych) z dnia 27 kwietnia 2016 r.⁵;

- d) niewłaściwego sporządzania pism, wytworzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty”, kierowanych do Policji, poprzez podpisanie tych pism przez Kierownika GOPS w Komprachcicach;
- e) nie podjęcia żadnej współpracy z Zespołem Interdyscyplinarnym, do którego przekazano materiały z prowadzonej procedury „Niebieskie Karty”, w związku z zamieszkiwaniem osoby stosującej przemoc domową na terenie tego Zespołu;
- f) nie monitorowania działań związanych z wystąpieniem do sądu rodzinnego z wnioskami o wgląd w sytuację małoletnich dzieci wychowywanych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, co jest niezgodne z art. 9b ust. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 9b ust. 8 pkt 4 i 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej.

3) Zwykle, w zakresie:

- a) nie dostosowania Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komprachcice, który jest załącznikiem do Uchwały NR LXXiV.390.2023 Rady Gminy Komprachcice z dnia 31 października 2023 r. w sprawie przyjęcia Gminnego Programu Przeciwdziałania Przemocy Domowej i Ochrony Osób Doznających Przemocy Domowej w Gminie Komprachcice na lata 2023-2025 do standardów wyznaczonych przez Krajowy Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na rok 2023 oraz Rządowy Program Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024-2030;
- b) nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – A”, przez co nie zawierał on ważnych informacji dotyczących stosowania przemocy domowej;
- c) nie przekazania formularza „Niebieska Karta – B” osobie doznającej przemocy domowej bezpośrednio po wypełnieniu z nią formularza „Niebieska Karta – A”, co jest niezgodne z § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- d) nierzetelnego wypełniania formularza „Niebieska Karta – C” poprzez niewypełnienie punktu VI przedmiotowego formularza pn.: „Opis sytuacji małoletnich w środowisku domowym, w którym podejmowane są działania

⁵ (Dz.Urz.U.E.L.2021 Nr 74).

- w ramach procedury „Niebieskie Karty”, pomimo, że z akt sprawy wynikało, że w rodzinie objętej procedurą „Niebieskie Karty” są małoletnie dzieci;
- e) nie podpisywania protokołów z posiedzeń grupy diagnostyczno-pomocowej przez osobę doznającą przemocy domowej lub przedstawiciela małoletniej osoby doznającej przemocy domowej, a tym samym osoby te nie znały treści zapisanych w protokole i nie miały wpływu na to co zostało zapisane w tych protokołach;
 - f) nie motywowania osoby stosującej przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową, co jest niezgodne z § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
 - g) niewłaściwego realizowania działań z osobami doznającymi przemocy domowej i osobami stosującymi przemoc domową poprzez zobowiązanie tych osób do wypełniania dokumentu o nazwie cyt.: *Oświadczenie* i zobowiązania do podpisywania zapisu w tym dokumencie o treści cyt.: *Ja niżej podpisana/y uprzedzona/y o odpowiedzialności karnej – Kodeks Karny – art. 233 – za składanie fałszywych oświadczeń oraz o prawie odmowy zeznań i odpowiedzi na pytania oświadczam;*
 - h) niewłaściwego dokumentowania przez pracownika socjalnego (członka grupy diagnostyczno-pomocowej) przeprowadzonych rozmów w ramach procedury „Niebieskie Karty” poprzez sporządzane z nich protokołów, które w końcowej części zawierają zapis o treści cyt.: *Protokół sporządzony zgodnie z art. 67 i art. 68 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks Postępowania Administracyjnego*, co nie znajduje uzasadnienia w procedurze „Niebieskie Karty”, gdyż realizacja działań w ramach tej procedury nie opiera się na kodeksie postępowania administracyjnego;
 - i) niewłaściwego sporządzenia protokołu z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” poprzez nie wyszczególnienie w nim składu grupy diagnostyczno-pomocowej powołanej przez Zespół Interdyscyplinarny, a ponadto opis działań w protokole nie odzwierciedlał wszystkich faktycznych działań podejmowanych w ramach tej procedury.

IV. Przyczyny stwierdzonych nieprawidłowości:

Skutki stwierdzonych nieprawidłowości: stwierdzone nieprawidłowości, z uwagi na ich charakter i rodzaj nie stanowią podstawy do negatywnej oceny,

niemniej wpływają na realizację zadań gminy w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej określonych w ustawie o przeciwdziałaniu przemocy domowej i rozporządzeniu w sprawie procedury „Niebieskie Karty”.

Osoby odpowiedzialne za stwierdzone nieprawidłowości:

1. Rada Gminy w Komprachcicach w przedmiocie opracowania gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej.
2. Przewodniczący Zespołu Interdyscyplinarnego w zakresie niewłaściwego sporządzania pism, wytworzonych w ramach realizacji zadań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”, które kierowane są do innych instytucji.
3. Kierownik GOPS w Komprachcicach w zakresie podpisywania pism, które są kierowane do innych instytucji, a zostały sporządzone w związku z realizacją zadań w ramach procedury „Niebieskie Karty”.
4. Członkowie diagnostyczno-pomocowej w zakresie niewłaściwego realizowania zadań i działań wynikających z procedury „Niebieskie Karty”.

W związku ze stwierdzonymi w wyniku kontroli nieprawidłowościami oraz uchybieniami, na podstawie § 19 ust. 1 rozporządzenia Ministra Rodziny i Polityki Społecznej z dnia 20 czerwca 2023 r. w sprawie nadzoru i kontroli nad realizacją zadań z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej (Dz. U. z 2023 r. poz. 1165)⁶

zalecam:

- 1) dostosowanie gminnego programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej do obowiązujących aktów prawnych z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej oraz standardów określonych w Rządowym Programie Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 -2030;
- 2) rzetelne wypełnianie formularza „Niebieska Karta – A” poprzez zawieranie w nim wszystkich ważnych informacji dotyczących stosowania przemocy domowej;
- 3) przekazywanie formularza „Niebieska Karta – B” osobie doznającej przemocy domowej bezpośrednio po wypełnieniu z nią formularza „Niebieska Karta – A”, stosownie do § 6 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;

⁶ Nazwane w dalszej części wystąpienia pokontrolnego „rozporządzeniem w sprawie nadzoru i kontroli”.

- 4) rzetelne wypełnienie formularza „Niebieska Karta – C” poprzez wypełnianie wszystkich niezbędnych rubryk tego formularza;
- 5) podpisywanie protokołów z posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej przez wszystkich uczestników posiedzenia wraz z opisem ewentualnego stanowiska odrębnego poszczególnych członków grupy diagnostyczno-pomocowej;
- 6) motywowanie osób stosujących przemoc domową do udziału w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową lub w programie psychologiczno-pedagogicznym dla osób stosujących przemoc domową, stosownie do § 15 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
- 7) właściwe sporządzanie wniosków do Zespołu Interdyscyplinarnego o skierowanie osoby stosującej przemoc domową do uczestnictwa w programie korekcyjno-edukacyjnym dla osób stosujących przemoc domową;
- 8) właściwe sporządzanie dokumentu o nazwie cyt.: *Diagnozy rodziny* poprzez nanoszenie daty sporządzenia dokumentu oraz włączenia go do akt sprawy, a także zawieranie w nim informacji dotyczących potrzeb i zasobów osoby doznającej przemocy domowej;
- 9) dokumentowanie realizacji zadań i podejmowanych działań przez funkcjonariusza Policji – członka grupy diagnostyczno-pomocowej, które wynikają z § 17 pkt 6 i 8 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty” oraz które zostały zlecone przez grupę diagnostyczno-pomocową;
- 10) nie przyjmowanie oświadczeń pod rygorem odpowiedzialności karnej od osoby doznającej przemocy domowej oraz osoby stosującej przemoc domową w ramach procedury „Niebieskie Karty”;
- 11) właściwe dokumentowanie przez pracownika socjalnego – członka grupy diagnostyczno-pomocowej przeprowadzanych rozmów z osobami objętymi procedurą „Niebieskie Karty” poprzez nie sporządzanie z tych rozmów protokołów, które zawierają zapisy dotyczące przepisów kodeksu postępowania administracyjnego;
- 12) właściwe wskazywanie wnioskodawcy, we wnioskach sporządzanych w związku z realizowaniem procedury „Niebieskie Karty”, o udostępnienie danych ze zbioru danych osobowych kierowanych do różnych instytucji – tj. Zespołu Interdyscyplinarnego;
- 13) występowanie do Dyrektorów placówek oświatowych, do których uczęszczają dzieci wychowywane w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, o sporządzenie pisemnej opinii o tym dziecku, dotyczącej jego funkcjonowania

- w danej placówce, stosownie do art. 9b ust. 2 pkt 2 i 3 oraz 9b ust. 8 pkt 4 i 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
- 14) właściwe sporządzanie pism, wytworzonych w ramach procedury „Niebieskie Karty” kierowanych do Policji, poprzez opieczątowanie pieczęcią Zespołu Interdyscyplinarnego w gminie Komprachcice oraz podbijanie pieczęcią i podpisanie przez Przewodniczącego tego Zespołu;
 - 15) podejmowanie współpracy z Zespołem interdyscyplinarnym do którego przekazywane są materiały z prowadzonej procedury „Niebieskie Karty” w związku z zamieszkiwaniem osoby stosującej przemoc domową na terenie tego Zespołu;
 - 16) monitorowanie działań związanych z wystąpieniem do sądu rodzinnego z wnioskami o wgląd w sytuację małoletnich dzieci wychowywanych w rodzinach objętych procedurą „Niebieskie Karty”, zgodnie z art. 9b ust. 2 pkt 2 i 3 oraz art. 9b ust. 8 pkt 4 i 7 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej;
 - 17) właściwe sporządzanie protokołów z zakończenia procedury „Niebieskie Karty” poprzez zawieranie w nim informacji, które odzwierciedlają działania podejmowane w ramach tej procedury;
 - 18) dokumentowanie przekazania formularza „Niebieska Karta – A” grupie diagnostyczno-pomocowej poprzez odnotowywanie daty otrzymania przedmiotowego formularza przez członków grupy diagnostyczno-pomocowej;
 - 19) zawieranie w wezwaniach na posiedzenia grupy diagnostyczno-pomocowej kierowanych do osoby stosującej przemoc domową właściwej podstawy prawnej wezwania, tj. § 12 ust. 1 rozporządzenia w sprawie procedury „Niebieskie Karty”;
 - 20) właściwe opieczątowywanie dokumentacji wytworzonej przez pracownika socjalnego – członka grupy diagnostyczno-pomocowej, z realizacji działań w ramach procedury „Niebieskie Karty” poprzez nanoszenie na nich właściwej pieczęci, tj. pieczęci Zespołu Interdyscyplinarnego.

Informację o sposobie wykonania zaleceń, a także o działaniach podjętych na rzecz ich realizacji lub o przyczynach nie podjęcia tych działań, należy przedłożyć do Wydziału Polityki Społecznej Opolskiego Urzędu Wojewódzkiego w Opolu, w terminie 30 dni od otrzymania niniejszego wystąpienia.

Stosownie do art. 7 ust. 2 ustawy o przeciwdziałaniu przemocy domowej do nadzoru i kontroli, o których mowa w ust. 1 pkt 5 i 6 tej ustawy, stosuje się

odpowiednio przepisy art. 126-133 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej⁷.

Kontrolowanej jednostce zgodnie z § 19 ust. 2 rozporządzenia w sprawie nadzoru i kontroli przysługuje prawo do zgłoszenia zastrzeżeń do otrzymanych zaleceń pokontrolnych w terminie 7 dni od dnia otrzymania tych zaleceń.

Zgodnie z art. 130 ust. 1 ustawy o pomocy społecznej kto nie realizuje zaleceń pokontrolnych – podlega karze pieniężnej w wysokości od 500 do 12 000 zł.

Z up. Wojewody Opolskiego

Ewa Pawlinów

Dyrektor

Wydział Polityki Społecznej

⁷ (Dz. U. z 2023 r., poz. 901 ze zm.).